

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Miasto i Gmina Września

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI PSARY MAŁE I PRZYBORKI

w gminie Września

na okres listopad 2024 – listopad 2029

Dokument sporządzony przez przedstawicieli
grupy odnowy wsi:

Ewelina Klota

Justyna Stońska

Jacek Grajek

Katarzyna Gromadzińska

Wioletta Chojnicka Nowak

Róża Staszak

Ryszard Stoński

z udziałem moderatorów: Niny Kropidłowskiej, Anity Herudzińskiej

Październik 2024 r.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Karta diagnozy zaawansowania Odnowy Miejscowości.....	4
II. Sprawozdanie z wizji w terenie	7
IV. Analiza zasobów	9
V. Analiza SWOT	13
VI. Analiza potencjału rozwojowego	15
VII. Wnioski z analizy	17
VIII. Wizja	19
IX. Program długoterminowy Odnowy Miejscowości	20
X. Program krótkoterminowy Odnowy Miejscowości	24

I. WSTĘP

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac członków Grupy Odnowy Wsi Psary Male, biorących udział w warsztatach organizowanych w dniach 18 września oraz 1 października 2024 r. w ramach programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+” przez gminę Września.

Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Służy jego rozwojowi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma charakter integracyjny w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz urzędu miasta i gminy. Sołecka Strategia Rozwoju powstała z myślą o usystematyzowaniu dostępnej wiedzy na temat zasobów miejscowych, a równocześnie dla określenia dróg jej rozwoju na lata 2024 – 2029.

W założeniach, rozwój ten ma dotyczyć tworzenia i modernizacji miejscowej infrastruktury, poprawy warunków bytowych i bezpieczeństwa mieszkańców, promowania i aktywizacji działań środowisk lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju miejscowości. Rozwój ten będzie postępował w sposób zapewniający pełne wykorzystanie i poszanowanie posiadanych zasobów przyrodniczych, kulturalnych i socjalnych, przy jednoczesnym zachowaniu tradycji i dziedzictwa kulturowego. Realizacja planowanych działań pozwoli na wielopłaszczyznową odnowę miejscowości, tym samym w sposób znaczący podniesie jakość życia jej mieszkańców.

W toku prac na strategię rozwoju wsi zrealizowano następujące zadania:

- Przeprowadzono analizę zasobów, która uświadomiła mieszkańcom, jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju społeczności.
- Przeprowadzono analizę SWOT dla wsi, która określa jej mocne i słabe strony, występujące szanse i zagrożenia dla rozwoju.
- Sformułowano Wizję hasłową i opisową wsi – opis stanu miejscowości i jej społeczności lokalnej, jaka ma być osiągnięta. Zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie: krótkoterminowym (2 lat) oraz długoterminowym (5 lat). Plany prowadzą do urzeczywistnienia zawartej w strategii wizji, wskazują w jaki sposób i jakimi środkami mieszkańcy będą starali się go osiągnąć.

Warsztaty z budowania Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi 28.09.2024 r. oraz 01.10.2024 r.

II. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI/MIEJSCOWOŚCI
wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Września Sołectwo: PSARY MAŁE Liczba mieszkańców: 1329

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
A Inicjalna	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działania organizacji			
	działania spontaniczne	X	zawiązana grupa odnowy wsi	X	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	X
	porządkowanie wsi					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)	X	podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	X
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi/ miejscowości i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć					

B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		zawiazane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X
	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty wyróżniające wieś/ miejscowość, kształtuje się centrum wiejskie		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	
	powołanie zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		liczne stowarzyszenie odnowy wsi/ miejscowości		pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	powołanie odnowa prywatnych posesji		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)				rozwinęta komunikacja wewnętrzna	
					promocja wsi	
					kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	

D Caościowa					
	uksztaltowane „centrum wiejskie”		Stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej), rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń	powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				
	projekty kreujące „wieś”				
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi/miejscowości				

Wstaw X gdy spełnia warunek

III. SPRAWOZDANIE Z WIZJI W TERENIE

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: 23.09.2024 r. Uczestnicy: Justyna Stoińska –sołtys, Lider Grupy Odnowy Wsi, Nina Kropidłowska, Anita Herudzińska – moderatorki WOW.

Psary Male - sołectwo w gminie Września, w powiecie wrzesińskim, około 5 km od centrum administracyjnego gminy - miejscowości Września. W skład sołectwa wchodzi dwie miejscowości Psary Male i Przyborki, wsie zamieszkuje około 1329 mieszkańców.

Przez teren sołectwa przebiegają drogi powiatowe i gminne w dobrym stanie technicznym o nawierzchni asfaltowej, oświetlone w częściach zabudowanych wsi. Główną drogą przebiegającą przez centrum wsi Psary Male jest droga krajowa K- 92 relacji Poznań – Warszawa. Droga w dobrym stanie technicznym, oświetlona lampami LED w części zabudowanej. Jest to droga o bardzo dużym natężeniu ruchu wzdłuż której biegnie droga serwisowa poprawiająca bezpieczeństwo i płynność ruchu w sołectwie.

Niewielką część sołectwa zajmują lasy i zagajniki. Wsie wyposażone są w sieć wodociagową, ok. 50 % wsi ma dostęp do kanalizacji, pozostali odprowadzają ścieki do zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych systemów oczyszczania ścieków. Mieszkańcy korzystają z Internetu radiowego, sołectwo nie ma dostępu do światłowodów.

Miejscowość składa się w większości z domów jednorodzinnych, w części wsi Przyborki budynki jednorodzinne z zachowaną tradycyjną zabudową (domy i budynki gospodarcze). Wsie w układzie wielodrożnicowym o rozproszonej zabudowie. Mieszkańcy utrzymują się z pracy w pobliskich zakładach produkcyjnych, firmach usługowych, produkcyjnych, część z nich prowadzi gospodarstwa rolne.

W centralnej części wsi Psary Male znajduje się świetlica wiejska z dużym, terenem wokół. Budynek w dobrym stanie technicznym, jest wyposażony w stoły, krzesła, kuchnię oraz toalety. Świetlicę i jej otoczenie obejmuje ogrodzony teren z placem zabaw, siłownią zewnętrzną, altaną oraz grillem.

W sołectwie aktywnie działa Grupa Odnowy Wsi. Z ich inicjatywy, przy wsparciu własnych środków, sponsorów oraz Funduszu Sołeckiego, organizowane są lokalne imprezy, spotkania integracyjne i wydarzenia kulturalne, co sprzyja zacieśnianiu więzi społecznych. Mieszkańcy rozważają reaktywację i rejestrację Koła Gospodyń Wiejskich (KGW).

Sołectwo na działalność prospołeczną wykorzystuje środki z funduszu sołeckiego. Komunikacja w sołectwie odbywa się przede wszystkim poprzez portale społecznościowe, tablice informacyjne i e- kurendy.

Sporządziła: Nina Kropidłowska

Drogi gminne w sołectwie

Plac zabaw i siłownia przy świetlicy wiejskiej

Świetlica wiejska, altana i grill

Krzyże przydrożne

IV. ANALIZA ZASOBÓW

ANALIZA ZASOBÓW – część I

RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIA JACE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	teren nizinny, pola, łąki, lasy	X		
	stan środowiska	w okresach jesienno zimowych zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłami i spalinami emitowanymi z "niskiej emisji" związanej z c.o.	X		
	walory klimatu	umiarkowany	X		
	walory szaty roślinnej	lasy mieszane i tereny zadrzewione to ok. 36,000 h powierzchni w Psarach Małych i 0,500 h powierzchni w Przyborkach		X	
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	nie występują			
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	zwierzyna leśna sarny, dziki, jelenie, lisy, polne zające, bobry w ciekach wodnych		X	
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	nie występują			
	wody podziemne	nie występują			
	gleby	klasa gleb, w większości klasy IV i V	X		
	kopaliny	nie występują			
	walory geotechniczne	niezidentyfikowane			
KULTUROWY	walory architektury	nie występują			
	walory przestrzeni publicznej	świątynia wiejska z terenem wokół, punkty handlowe,	X		
	walory przestrzeni prywatnej	bliźniaki, przeważająca zabudowa-domy jednorodzinne, posesje generalnie zadbane lub bardzo zadbane		X	
	zabytki i pamiątki historyczne	cmentarz poniemiecki	X		
	osobliwości kulturowe	nie występują			
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	przydrożne krzyże 3szt.	X		
	święta, odpusty, pielgrzymki	majowe przy krzyżu	X		
	tradycje, obrzędy, gwara	święcenie potraw przy krzyżu	X		
	legends, podania i fakty historyczne	pierwsza wzmianka o Psarach Małych pochodzi z 1787 r. , kiedy to na prawach czynszowych na terenie wsi osadzono chłopów, nie płacących pańszczyzny , a opłacających czynsz wraz z możliwością świadczenia przez nich drobnych usług. W tym samym roku krewny dziedzica Wrześni , Maciej Łodzi Poniński , osiedlił na terenie wsi 8 Niemców . Pod koniec XIX wieku wieś liczyła 78 osób , które zamieszkiwały w sumie 8 domostw	X		

	przekazy literackie	nie występują			
	ważne postacie i przekazy historyczne	Przyborki od 1886 roku zamieszkiwało 19 osób w jednym domostwie. Ziemie te należały do hrabiego Edwarda Ponińskiego	X		
	specyficzne nazwy	nie występują			
	specyficzne potrawy	chleb ze smakiem i ogórkiem kiszonym	X		
	dawne zawody	nie występują			
	zespoły artystyczne, twórcy	nie występują			

ANALIZA ZASOBÓW – część II

	RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNI AJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	w części terenu obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego 6 obrębów w Psarach Małych oraz 2 obrębów w Przyborkach	X		
	działki pod domy letniskowe	nie występują			
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	w studium na taki cel około 10 ha		X	
	pustostany mieszkaniowe	nie występują			
	pustostany poprzemysłowe	nie występują			
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoly, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	nie występują			
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	placze publicznych spotkań, festynów	jeden przy świetlicy wiejskiej	X		
	sale spotkań, świetlice, kluby	świetlica wiejska - stan dobry, średnio wyposażona	X		
	miejsca uprawiania sportu	siłownia na terenie przy świetlicy	X		
	miejsca rekreacji	plac zabaw, wiaty przy świetlicy, leśne ścieżki	X		
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	ścieżki pieszo-rowerowe w Przyborkach	X		
	szkoły	dzieci z Psar Małych i Przyborek uczęszczają do Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Polskich Noblistów w Nowym Folwarku	X		
	przedszkola	nie występują			
	biblioteki	nie występują			
	placówki opieki społecznej	Września		X	
	placówki służby zdrowia	Września		X	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	skanalizowane wsie 50% wodociąg w 100%	X		
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Droga krajowa K-92droga powiatowa (asfalt-stan dobry, oświetlenie starego typu do wymiany) drogi gminne (asfalt-stan dobry, częściowo nieutwardzone, drogi częściowo oświetlone, oświetlenie starego typu do wymiany, drogi oznakowane)	X		

	chodniki, parkingi,	Grójecka i Podmiejska w Przyborkach	X		
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	100% dostępności telefonii. internet komórkowy, radiowy, kablowy światłowod		X	
	telefon komórkowa	100% dostępności		X	
	Internet szerokopasmowy	około 40% miejscowości objęte	X		
	transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)	przystanki szkolne 3 sztuki	X		
	inne				

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNI AJĄCE
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	X		
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty		X	
	gastronomia			
	miejsca noclegowe			
	gospodarstwa rolne	X		
	uprawy hodowle	X		
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne			
	zasoby odnawialnych energii	X		
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	X		
	środki wypracowywane			
MIESZKANCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi/miejscowości			
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą			
	osoby o specyficznej lub ważnej wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci			
	przedsiębiorcy, sponsorzy	X		

	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	nie występują			
	pracownicy nauki	nie występują			
	związki i stowarzyszenia	nie występują			
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	gazeta Wiadomości Wrzesińskie gazeta Wieści z Ratusza -wydana przez Urząd Gminy gazeta Przegląd Powiatowy radio Warta		X	
	współpraca zagraniczna i krajowa	nie występują			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI/MIEJSCOWOŚCI	publikatory, lokalna prasa	gazeta Wieści z Ratusza gazeta z Przegląd Powiatowy	X		
	książki, przewodniki	nie występują			
	strony www	strona sołectwa -Facebook	X		

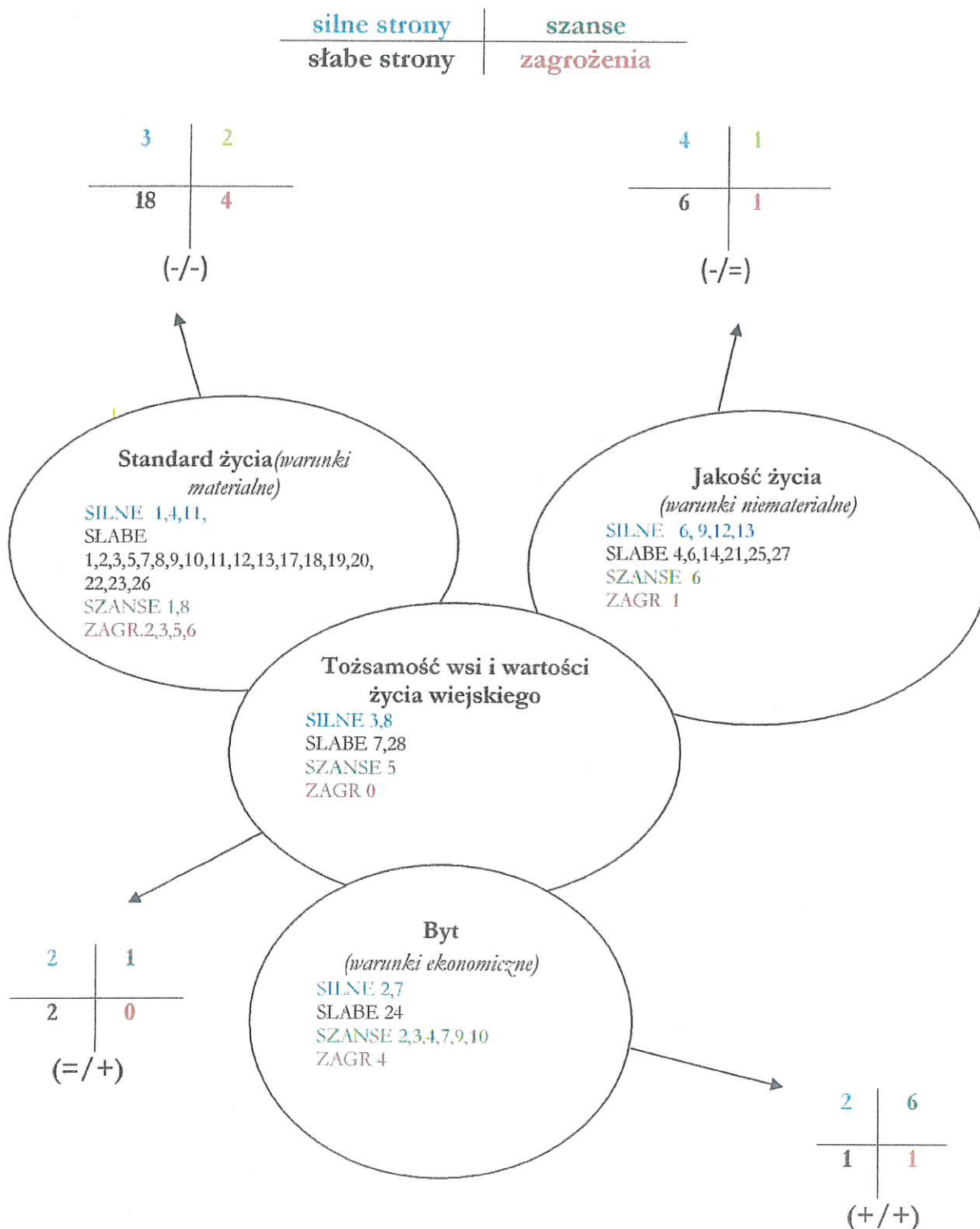
Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie ładź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

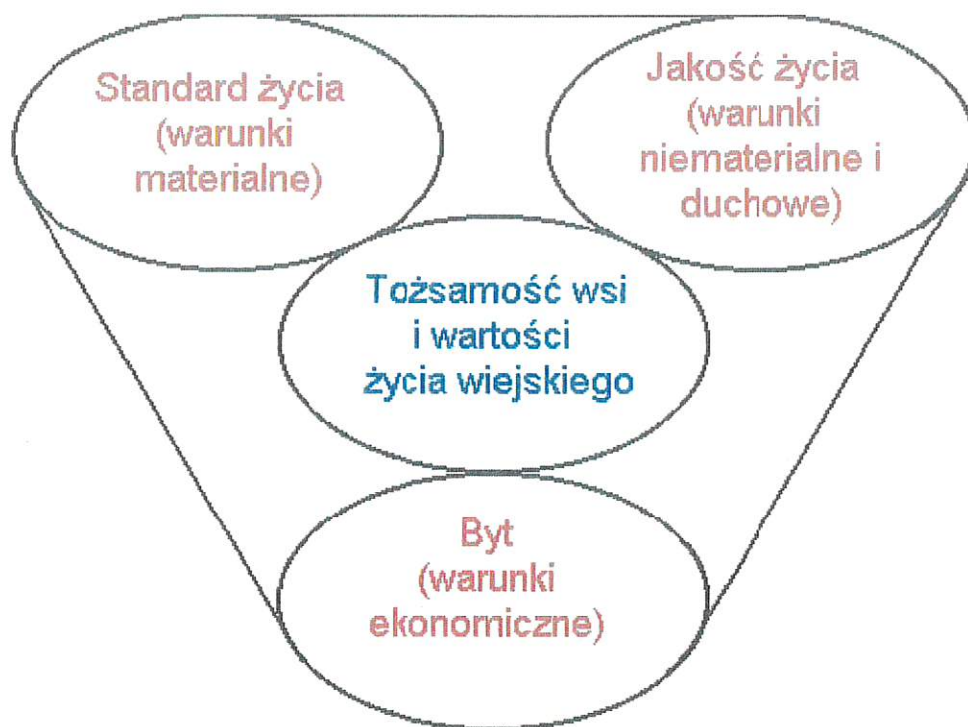
V. ANALIZA SWOT

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1. Świetlica wiejska S 2. Lokalni przedsiębiorcy B 3. Pozostałości po cmentarzu Niemieckim T 4. Plac zabaw w Psarach Małych S 5. Siłownia S 6. Dobre położenie komunikacyjne (bliskość autostrady) J 7. Duża ilość firm dająca zatrudnienie mieszkańcom B 8. Tradycyjne imprezy cykliczne T 9. Sklepy spożywcze i market J 10. Aktywnie działająca Rada Sołecka T 11. Teren przy świetlicy z możliwością zagospodarowania S 12. Grupa Odnowy Wsi J 13. Kreatywni i aktywni mieszkańcy mający pomysł na dalszy rozwój wsi J	1. Kanalizacja tylko w części sołectwa S 2. Niewystarczający dostęp mieszkańców do sieci internetowej S 3. Sieć gazowa częściowa S 4. Nie występuje komunikacja miejska J 5. Nie ma placu zabaw w Przyborkach S 6. Nie ma koła gospodyń wiejskich J 7. Zły stan dróg S 8. Niewystarczająca ilość chodników S 9. Nie ma ścieżki rowerowej S 10. Oświetlenie uliczne tylko w części sołectwa S 11. Nie ma boiska sportowego S 12. Niewystarczające wyposażenie świetlicy i terenu przy świetlicy S 13. Świetlica wymagająca termomodernizacji oraz remontu S 14. Zaniedbane posesje prywatne J 15. Niezrealizowane plany budowy kapliczki T 16. Niezagospodarowany teren za świetlicą wiejską w Psarach Małych S 17. Niedostępny internet w świetlicy wiejskiej S 18. Niewystarczająca liczba miejsc spotkań dla młodzieży S 19. Niewystarczający plac zabaw S 20. Zły stan wiat na przystankach szkolnych S 21. Zaniedbana przestrzeń publiczna (niewykoszone pobocza i rowy) J 22. Niedrożność drenów na polach powoduje zalewanie dróg S 23. Niewystarczająca ilość śmietników oraz ławek przestrzeni publicznej S 24. Duża biurokracja związana z pozyskaniem środków B 25. Niewystarczająca integracja mieszkańców J 26. Brak miejsc do rekreacji i wypoczynku S 27. Natężony ruch samochodowy na terenie wsi J

SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)
1. Powstanie żłobka/przedszkola S 2. Środki z programu Wielkopolska Odnova Wsi B 3. Rozwój turystyki B 4. Aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego B 5. Utworzenie i zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych pod kątem pozyskiwania środków zewnętrznych B 6. Współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami oraz innymi sołectwami J 7. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw B 8. Pozyskiwanie środków na remont budynków użyteczności publicznej i dostosowanie ich do wymogów klimatycznych S 9. Posiadanie strategii rozwoju B 10. Przynależność do Lokalnej Grupy Działania "Solidarni w Partnerstwie" B 12. Wzrost świadomości mieszkańców, możliwość współdecydowania w ramach wydzielenie środków w ramach budżetu obywatelskiego B	1. Duże natężenie ruchu przy drodze krajowej K-92 J 2. Brak sygnalizacji świetlnej przez drogę krajową K-92 S 3. Niebezpieczny wyjazd z drogi gminnej na powiatową w Przyborkach S 4. Niż demograficzny B 5. Duża konkurencja w zakresie pozyskiwania środków finansowych na cele publiczne B 6. Niezrealizowanie inwestycji w zakresie budowy i remontów dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich, ścieżki pieszko-rowerowe S

VI. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI/MIEJSCOWOŚCI

Kategorie analizy potencjału rozwojowego (4 sfery/aspekty życia):

- **Standard życia:** Infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej (ilość, dostępność i stan), np.: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, dostęp do Internetu, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw dla dzieci, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, infrastruktura, wyposażenie oraz stan posesji i budynków
- **Jakość życia:** Relacje sąsiedzkie współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współuczestnictwa i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia.
- **Byt:** Rozstrzygnięcia planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie przedsiębiorców producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwości pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne, promocja.
- **Tożsamość wsi:** Kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i więź międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny, indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, tradycyjne uprawy i hodowle, lokalna kuchnia i potrawy, tradycyjne zawody, szczególne formy pomocy sąsiedzkiej i zaangażowania w sprawy publiczne.

VII. WNIOSKI Z ANALIZY

Standard życia (warunki materialne) (-/-)

3	2
18	4

Wnioski: Obszar ten prezentuje wyniki negatywne w obszarze wewnętrznym i zewnętrznym. Sołectwo Psary Małe posiada silne strony w postaci kanalizacji, drogi krajowej i świetlicy. Najslabszym elementem miejscowości jest niewystarczające wyposażenie istniejącej infrastruktury społecznej. Mieszkańcy wskazują też na konieczność drobnych prac remontowych czy doposażenia istniejących obiektów. Najbardziej pożądaną inwestycją planowaną do realizacji w planie krótkoterminowym jest zakup wyposażenia i termomodernizacja świetlicy wiejskiej. Szansę dla obszaru mieszkańcy widzą w pozyskaniu środków zewnętrznych na inwestycje w sołectwie, a zagrożeniach dużą konkurencję w ubieganiu się o środki.

REKOMENDACJE: Realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury społecznej w tym inwestycje w infrastrukturę sportową niezbędną do aktywności i odpoczynku mieszkańców. Rekomenduje się złożenie wniosku w konkursie „Pięknie Wielkopolska Wieś” na remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej.

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (-/=)

4	1
6	1

Wnioski: Obszar wewnętrznie na minusie, zewnętrznie równowazy się. Obszar ten charakteryzuje się silnymi stronami, takimi jak dobre położenie komunikacyjne, punkty usługowe w sołectwie i kreatywni mieszkańcy, którzy mają pomysły na rozwój sołectwa. Jednakże, słabości związane są z niewystarczającą integracją mieszkańców i brakiem organizacji pozarządowej. Szanse na rozwój tego obszaru obejmują możliwość współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami oraz innymi sołectwami.

REKOMENDACJE: Aby wzmocnić ten obszar, należy pozyskać środki na stworzenie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu dla mieszkańców. Można to osiągnąć poprzez rejestrację Koła Gospodyń Wiejskich (KGW) lub utworzenie lokalnej organizacji pozarządowej, która będzie działać na rzecz integracji społecznej i wspierania inicjatyw mieszkańców. Dodatkowo, współpraca z sąsiednimi sołectwami może znacząco wzmocnić ten obszar. Warto również uczestniczyć w szkoleniach dotyczących pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych oraz w konkursie „Nasza wieś naszą wspólną sprawą” w celu realizacji projektu aktywizującego lokalną społeczność.

Tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego (=/+)

2	1
2	0

Wnioski: Obszar jest wewnętrznie zrównoważony, zewnętrznie jedna szansa, brak zagrożeń. Mieszkańcy wskazali dwie silne i dwie słabe strony. Tradycyjne wydarzenia to silna strona w tym obszarze. Negatywnie na ten obszar wpływa brak organizacji pozarządowej, szczególnie KGW, które mogłoby pozyskiwać środki na działalność.

REKOMENDACJE: Aby wzmocnić ten obszar, należałoby powołać organizację pozarządową oraz wyposażyc ją do działań na rzecz kultywowania tradycji. Działalność organizacji pozwoliłaby bardziej zintegrować mieszkańców i kultywować lokalne tradycje i organizować wydarzenia kulturalne. Rekomenduje się rejestrację KGW i wnioskowanie o środki zewnętrzne na kultywowanie tradycji i zakup wyposażenia w tym udział w konkursach: „Odnowa Wsi szansa dla aktywnych sołectw” lub „Wielkopolska wspiera gospodynie wiejskie”.

Byt (warunki ekonomiczne) (+/+)

2	6
1	1

Wnioski: To najsilniejszy obszar w sołectwie. Obszar ten ma wyniki pozytywne wewnętrznie i zewnętrznie. Obszar bytu wykazuje znaczny potencjał dzięki działającym tu firmom dającym zatrudnienie. Obszar wzmacnia też istnienie funduszu soleckiego. Mieszkańcy widzą wiele szans w rozwoju lokalnych przedsiębiorstw, powstaniu miejsc noclegowych, opracowaniu planów zagospodarowania przestrzennego. Zagrożeniem jest dla nich niż demograficzny.

REKOMENDACJE: Rekomenduje się organizację kursów i szkoleń dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozyskiwania środków dla przedsiębiorców i osób fizycznych. Obszar wzmocni również działania mające na celu promocję sołectwa.

VIII. WIZJA MIEJSCOWOŚCI (hasłowa i opisowa):

„Psary i Przyborki jesteśmy fajne ziomki”

Psary Małe i Przyborki to dwie spokojne wsie zlokalizowane wśród pól i lasów.

Zintegrowani mieszkańcy chętnie uczestniczą i organizują cykliczne imprezy przy zmodernizowanej świetlicy wiejskiej. Teren ten jest zaopatrzony w dobrze wyposażony plac zabaw, siłownię, murowanego grilla, altanę oraz tyrolkę.

Mieszkańcy chętnie angażują się w życie społeczne sołectwa. Szeroko rozbudowana infrastruktura drogowa, wodociągowa, kanalizacyjna znacznie ułatwia życie mieszkańcom oraz rozwój wsi poprzez usprawnione funkcjonowanie lokalnych firm.

Nowe oświetlenie, chodniki i progi zwalniające na każdej z ulic w znaczny sposób poprawiły bezpieczeństwo, szczególnie wśród najmłodszych mieszkańców.

Szczególną uwagę należy skupić na wybudowanej sygnalizacji świetlnej na drodze krajowej nr 92, która usprawniła ruch i zniwelowała wypadki wśród poruszających się kierowców oraz pieszych.

Nasze sołectwo jest atrakcyjne, pomocne i otwarte na odwiedzających.

IX. PROGRAM DŁUGOTERMINOWYDROWY WSI/MIEJSCOWOŚCI

Wizja wsi/miejscowości (hasłowa): „Psary i Przyborki jesteśmy fajne ziomki”

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
CELE o trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję aszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
	A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO		
1. Budowa więzi społecznych , kultywowanie dawnych tradycji i obyczajów	Świątlica wiejska Soltys Rada sołectwa Aktywni mieszkańcy Zaangażowanie mieszkańców ,walory krajobrazu	Brak środków finansowych Brak oferty spędzania wolnego czasu	1.1. Organizowanie warsztatów kulinarnych 1.2. Rejestracja koła gospodyń wiejskich 1.3. Zakup strojów dla koła gospodyń wiejskich 1.4. Zakup strojów regionalnych. 1.5. Mikołajki i przystrajanie choinki dla najmłodszych 1.6. Warsztaty z makramy i wikliniarstwa 1.7. Warsztaty kulinarne- potrawa regionalna 1.8. Dożynki sołeckie 1.9. Warsztaty wypiekania chleba
2. Ochrona krajobrazu i walorów przestrzeni publicznej			2.1.Odrestaurowanie przydrożnego krzyża 2.2. Montaż tablic edukacyjnych wraz z montażem małej architektury.

CELE o trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję aszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)		3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy		
B. STANDARD ŻYCIA				
1. Rozwój infrastruktury społecznej	Posiadanie terenu pod rozbudowę placu zabaw i siłowni zewnętrznej Niebezpieczne skrzyżowanie wymagające sygnalizacji świetlnej Posiadanie terenu przy świetlicy wiejskiej na budowę tyrolki Współpraca z Gminą i Powiatem	Bezpieczeństwo pieszych Niska estetyka w części wsi Utrudniona procedura formalno-prawna przy realizacji projektów, Duża konkurencja przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych,	1.1. Budowa i przebudowa miejsc interakcji społecznej 1.2. Remont świetlicy 1.3. Doposażenie kuchni w świetlicy wiejskiej(AGD) 1.4. Doprowadzenie internetu do świetlicy wiejskiej 1.5. Doposażenie placu zabaw 1.6. Doposażenie siłowni zewnętrznej 1.7. Budowa placu zabaw w Przyborkach 1.8. Budowa boiska sportowego 1.9. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej 1.10. Termomodernizacja świetlicy wiejskiej 1.11. Budowa tyrolki na placu za świetlicą wiejską	
2. Rozwój infrastruktury technicznej i poprawiającej bezpieczeństwo mieszkańców			2.1. Budowa oświetlenia ulicznego 2.2. Budowa chodników 2.3. Budowa sygnalizacji świetlnej 2.4. Budowa gazociągów 2.5. Budowa światłowodów 2.6. Budowa kanalizacji 2.7. Budowa ścieżki pieszko-rowerowej 2.8. Budowa progów zwalniających	

CELE	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
C. JAKOŚĆ ŻYCIA	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
1. Zwiększenie oferty spędzenia wolnego czasu przez mieszkańców wsi	Świątlica wiejska Fundusz sołecki Lokalni sponsorzy Współpraca z Gminą Środki zewnętrzne	Brak miejsc do rekreacji i wypoczynku, Niewystarczająca integracja mieszkańców Niewystarczający odzew na proponowaną ofertę dla mieszkańców Niewystarczająca integracja mieszkańców	1.1. Noworoczny balik dla dzieci 1.2. Dzień kobiet 1.3. Dzień dziecka 1.4. Ognisko sołeckie 1.5. Dzień seniora 1.6. Organizacja zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych, warsztatowych dla młodzieży 1.7. Zorganizowanie rajdu rowerowego 1.8. Organizacja kina letniego 1.9. Zajęcia z jogi, fitness 1.10. Organizacja turnieju piłkarskiego 1.11. Spotkania z dietetykiem 1.12. Szkolenia – zdrowa żywność 1.13. Zajęcia sportowo-ruchowe dla dzieci
2. Podnoszenie wiedzy z zakresu ochrony środowiska			2.1. Organizacja warsztatów proekologicznych: o tematyce recyklingu, naturalnych kosmetyków. 2.2. Szkolenia z segregacji odpadów i recyklingu. 2.3. Szkolenia z pozyskiwania środków w ramach programów „Moja woda”, „Czyste powietrze”, „Mój prąd”. 2.4. Montaż tablic z zakresu edukacji ekologicznej.

CELE o trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję aszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse) ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia) BARIERY Słabe strony jakie wyliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
D. BYT			
1. Promocja wsi i poprawa warunków bytowych mieszkańców	Aktywni mieszkańcy, Mieszkańcy zainteresowani podnoszeniem kompetencji i wiedzy Współpraca z Gminą, Możliwość dofinansowania KGW z ARiMR	Niewystarczająca promocja sołectwa Niewystarczające środki na działalność, Duża konkurencja w kursach dotacyjnych dla miejscowości	1.1. Bieżąca aktualizacja sołectkiej strony na Facebooku 1.2. Utworzenie kalendarza imprez 1.3. Wzmocnienie współpracy z innymi sołectwami 1.4. Udział w konkursach regionalnych 1.5. Zakup gadżetów promocyjnych 1.6. Opracowanie folderu, materiałów informacyjnych 1.7. Opracowanie logo i promocja KGW 1.8. Zakup namiotu promocyjnego 1.9. Zakup baneru, roll-up'a
2. Zwiększenie wiedzy na temat możliwości pozyskania dodatkowych źródeł finansowych dla mieszkańców			2.1. Szkolenie z podejmowania działalności gospodarczej 2.2. Szkolenia językowe 2.3. Szkolenie z kompetencji cyfrowej 2.4. Organizowanie szkoleń z zakresu pozyskiwania środków zewnętrznych 2.5. Szkolenie dla KGW z prowadzenia działalności gospodarczej.

X. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI/MIEJSCOWOŚCI na OKRES 2 LAT

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	wspólne spędzanie wolnego czasu	Organizacja dnia dziecka	TAK	TAK	2+2+2+2+1=9	4
Na czym nam najbardziej zależy?	poprawa warunków spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	Doposażenie placu zabaw, budowa tyrolki	NIE	NIE	5+5+5+5+5=25	1
Co nam najbardziej przeszkadza?	nie ocieplona i nieestetyczna elewacja na świetlicy wiejskiej	Termomodernizacja świetlicy wiejskiej	NIE	NIE	4+4+4+4+3=19	2
Co najbardziej zmieni nasze życie?	możliwość organizacji spotkań w świetlicy	Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej	TAK	NIE	3+3+3+2+3=14	3
Co nam przyjdzie najłatwiej?	utworzenie koła gospodyń wiejskich	Zakup strojów i gadżetów dla koła gospodyń wiejskich	TAK	NIE	1+1+1+1+4=8	5
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? (Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)		1. Doposażenie placu zabaw, budowa tyrolki - Pięknieje Wielkopolska Wieś, Fundusz sołecki, 2. Termomodernizacja świetlicy wiejskiej - Pięknieje Wielkopolska Wieś, Fundusz sołecki, 3. Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej - Nasza wieś naszą wspólną sprawą, Odnowa Wsi Szansą dla Aktywnych Sołectw, projekty dla organizacji pozarządowych gmina i powiat ARiMR				

Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

WIOLETTA CHOJNICKA Czejmka-Norak H
Imię i nazwisko Podpis
NOHAK

Jacek Gajda Gajda
Imię i nazwisko Podpis

JUSTYNA STOJSKA
Imię i nazwisko Podpis

KATARZYNA GROMADZIŃSKA Gromadzińska
Imię i nazwisko Podpis

EWEŁINA KŁOTA E. Kłota
Imię i nazwisko Podpis

Dyszard Stojński Stojński
Imię i nazwisko Podpis

Róża Staszak Staszak Róża

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

Nina
Imię i nazwisko

.....
Podpis

ANITA HERBUDZIŃSKA
Imię i nazwisko

.....
Podpis

Wykonujący zadania i kompetencje
Burmistrza Miasta i Gminy Września

Artur Mokrcki